

[Rimstad.]

Der kan være et lønspørgsmål at forhandle og fastlægge, men jeg tror ikke, at selve princippet, adgangen til at anvende ufaglært arbejdskraft, mere volder vanskeligheder, således som forslagsstillerne helt øjensynligt tror.

Når det derfor i stk. 2 i samme paragraf anføres, at organisationsstrukturen ikke må være nogen hindring for adgangen til at udføre arbejde, medens der på den anden side i bemærkningerne står, at det ikke er formålet at gribe ind i eksisterende organisationsforhold, forekommer nødvendigheden af denne bestemmelse heller ikke at være indlysende. Bemærkningerne forklarer videre, at bestemmelsen blot skal sikre, at en organisation ikke kan udelukke den enkelte fra arbejdet ved at nægte den pågældende optagelse. Men heller ikke her ser problemstillingen efter min opfattelse således ud. Det er vel i virkeligheden sådan, at det er den enkelte, som undertiden ikke vil lade sig organisere for at få et bestemt arbejde, der er et problem her.

Jeg vil derfor mene, at forslaget, som det foreligger, ikke i særligt omfang er egnet til at gå videre med. Jeg tror derimod, at selve spørgsmålet, om der på området er problemer parterne imellem, som bør fastlægges gennem en lovgivning, nok i dag kan trænge til at undersøges i et eller andet udvalg, måske i et udvalg, der i første omgang er sammensat af de to parter selv. De spørgsmål, der her skal gribes an, skal først og fremmest anskues, sådan som det er sagt flere gange i denne debat, ud fra et uddannelsessynspunkt; det er her, man skal sætte ind, og jeg er nogenlunde sikker på, at de kategoriske forbud, som det foreliggende forslag opererer med, ikke vil fremme det klima af forståelse mellem parterne, som bør etableres, som for en meget væsentlig del allerede er etableret, og som vil give langt det bedste resultat på dette særlige, man kan vist godt sige ømfindtlige område.

Niels Westerby: Liberalt centrum er tilhænger af det princip, der ligger bag ved det fremsatte lovforslag. Liberalt centrum er tilhænger af, at man gennemfører den størst mulige bevægelighed på arbejdsmarkedet.

Når denne problemstilling er rejst, kommer man ikke uden om at pege på, at der er en vis forskel på indstillingen i De Forenede Stater på den ene side og i de lidt ældre europæiske lande på den anden side. I USA er det gerne sådan, at man spørger, om en mand kan udføre jobbet, og hvis han kan, får han lov til det, medens vi i de europæiske lande, herunder i Danmark, mere er indstillet på at sikre på forhånd, at vedkommende har de kvalifikationer, der skal til for at udføre det pågældende arbejde; man vil gerne have en forhåndsgaranti for, at det kan gøres.

Der er uhyre meget, der taler for en fri bevægelighed på arbejdsmarkedet. Det giver den rigtige anvendelse af menneskers arbejdskraft, og det giver den størst mulige samfundsmæssige produktion, samtidig med at det giver den enkelte det størst mulige udkomme. På den anden side er der hensynet til arbejdets kvalitet, herunder om vedkommende er i stand til at gennemføre det arbejde, som han giver sig i kast med. Det kan derfor godt være, den rigtige løsning ligger et sted imellem den tradition, man har i De Forenede Stater, og den tradition, man har i Danmark.

Det lovforslag, der foreligger, berører kun et lille hjørne, et yderst begrænset hjørne af spørgsmålet om bevægelighed på arbejdsmarkedet. Lad mig blot nævne sådan noget som geografiske begrænsninger i den frie bevægelighed, boligvanskeligheder, når man flytter et andet sted hen for at tage arbejde, samt at arbejdsanvisningsmulighederne ikke er så fuldt udviklet, at de giver den enkelte adgang til de steder, hvor der er arbejde. Der vil givet igenem boligpolitikken og igennem en effektivisering af oplysnings- og arbejdsanvisningsarbejdet kunne gøres meget for at modvirke de geografiske begrænsninger, der er for bevægeligheden på arbejdsmarkedet.

Der er også faglige begrænsninger, og her er det — som flere af de ærede ordførere har peget på — navnlig spørgsmålet om en intensiveret uddannelses- og omskolingslovgivning for alle grupper i samfundet, det gælder. Det gælder for både faglærte arbejdere og ufaglærte arbejdere, at der må investeres meget mere i en virkelig intensiv undervisning og omskoling, så vi sikrer den mindst mulige faglige begrænsning i be-